

Bojovníčka

TEXT: TIMEA KERESZTÉNYIOVÁ, FOTO: MATEJ KALINA

Z Turecka si priviezla neznámy vírus, ktorý ju dostal na invalidný vozík. Jej život sa kompletne obrátil naruby, ona sa však odmieta poddať

NEVZDÁVA SA
Napriek ochrnutiu je Eva stále aktívna a tvrdo na sebe pracuje.

Eva Čičková bola žena ako tisíce ďalších. Žila rýchlo, aktívne, preskákala si rozvod, vychovávala dcéru, popri tom zvládala náročnú prácu. V našom vydavateľstve pôsobila dlhých trinásť rokov ako manažérka obchodného oddelenia. Zdravá, plná energie, vedela sa popasovať aj s náročnejšími výzvami. Všetko sa zmenilo pred tromi rokmi, keď sa so svojou jedenásťročnou dcérou Miškou vybrala na vytúženú dovolenku do Turecka. Po návrate ochorela na akúsi zvláštnu chrípku, ktorú síce vyležala, no zase sa jej vrátila. A neprechádzala. Vysoké teploty, bolesť hla-

vy, slabosť, svetloplachosť. Náhle sa ocitla v nemocnici a tam v priebehu niekoľkých dní ochrnula. „Dodnes nemám uzavretú diagnózu. Ale usudzuje sa, že som si z dovolenky priviezla neznámy vírus, ktorý mi napadol nervovú sústavu,“ vysvetľuje Eva.

Najprv to vyzeralo na zápal mozgových blán. Testy neobjavili žiadne známe vírusy, žiadne baktérie, v poriadku bolo aj CT miechy a mozgu. Až magnetická rezonancia ukázala, že má zápal koreňa mozgu a miechy. Neskôr sa potvrdil aj ťažký zápal periférnych nervov. Brala plné hrste liekov, zvažovali, že ju pripo-

ja na pľúcnu ventiláciu. Odvtedy bojuje a svojim úsmevom, vierou, nádejou, neochotou poddať sa inšpiruje aj zdravých ľudí.

ŠIKOVNÁ Z DONÚTENIA

Slobodná mama na vozíčku? Dá sa to vôbec? „Zvládla by to každá žena,“ kontruje Eva. „Žijeme najlepšie, ako vieme. Moja dcéra to mala podstatnejšie ťažšie ako ja. Predtým, než som ochorela, opustil ju otec, ktorý sa o nás nezaujímá a nepodieľa sa na jej výchove. Ani v týchto pre ňu najťažších časoch, keď som ja bojovala o život, neotvoril náruč, neposkytol jej oporu a zázemie. Radšej sa zatajoval. Keď sme sa

FUNKČNÝ MIX
Kombinácia robotiky a virtuálnej reality dokáže robiť zázraky.

NEUROREHABILITÁCIA
Slúži aj na zlepšenie pohyblivosti horných končatín.

AKO DĚJÁ VU
Robo našej kolegyni pomáha znova kráčať. Akoby sa vrátila v čase.

odšťahovali z veľkomesta, musela zmeniť školu a pol roka bývala u mojej sestry, keďže som bola v nemocnici.“ Predtým Eva všetko vybavila, vyriešila. Ako sama hovorí - rútila sa ako raketa. „Choroba prišla asi preto, aby ma zastavila. Zrejme som nevnímala iné signály. Ešte keď mi v nemocnici ochrnuli obe ruky, rodine som vravela, že sa to nejakto spraví. Dám si mesiac péenku a po Novom roku nastúpim do roboty. Dokonca aj ako úplne ležiaca som plánovala návrat.“

Odkedy je doma, nemá veľkolepé ciele. Usiluje sa len žiť ako ostatní ľudia. „Moja práca je te-

raz pracou na sebe. A na pozadí premýšľam, čomu sa venovať, keď raz dokážem byť ako-tak samostatná. Verím, že ešte niekedy budem robiť niečo zmysluplné.“

A ČO ŠTÁT?

„To je dobrá otázka,“ reaguje Eva. Jej jediné šťastie bolo, že má obetavú a aktívnu sestru. Takže kým ona striedala nemocničné lôžka, všetko vybehala a snažila sa vytvoriť nový domov, kde budú môcť dievčatá fungovať. V niektorých veciach pomohol štát, niečo museli riešiť sami. Napríklad bezbariérovú kúpeľňu.

Naša spoločnosť je nastavená na mladých, zdravých a výkon-

ZOLTÁN KURUCZ

Hlavný fyzioterapeut vraví, že pacientov stavajú na nohy kombináciou pokročilej robotickéj terapie Lokomat a Andago.

ných ľudí. Aj oni často narážajú na pekelnú administratívu. Keď sa zo dňa na deň ocitnete na vozíčku, vynásobte si všetky ich prekážky krát tisíc. Zrazu zistíte, koľko prekážok musíte prekonať nielen vy, ale aj vaša rodina. Chýba informovanosť zo strany zdravotníckych zariadení pri prepustení pacienta do domáceho prostredia, čo kde a ako vybaviť, aby bolo o neho adekvátne postarane. Vôľa zo strany úradníkov by aj bola, no neraz „systém“ nepustí. Alebo je medzera v zákone. Alebo niečo. Tu tlačivo, tam pečiatka, potvrdenie, vyhlásenie. Po príchode domov sa Eva postupne zorientovala a naučila sa veci vybavovať sama. Pri jej povahe aj v tom našla naplnenie. Sú to méty, ktoré potrebuje dosiahnuť, a keď sa tak stane, má dobrý pocit. Vie si predstaviť, že by takto vedela pomáhať ďalším ľuďom, ktorí sa ocitli v podobnej situácii. „Je to beh na dlhé trate, ktorý si vyžaduje trpezlivosť a odhodlanie. Vždy sa poteším, keď môžem niekomu svojimi skúsenosťami a radou zjednodušiť a skvalitniť život.“

a nezostala v izolácii.“ Nemá rada, keď ju lutujú, a vždy presmeruje pozornosť zo seba na iných. Napríklad na svojich asistentov, bez ktorých by sa nepohla. „To sú ľudia s veľkým srdcom, ktorí si zaslúžia pozornosť a uznanie.“ Pri otázke, či sa už zmierila s osudom, pokrúti hlavou. „Myslím si, že ešte nie. Stále ma dokážu zraniť negatívne vyjadrenia lekárov. Potom nad tým dlho premýšľam. Keď aj prichádzajú maličké pokroky, tak pomaly a neskoro. Musím na ne vynaložiť extrémne veľa úsilia. Asi som sa mala v živote naučiť práve toto. Buť trpezlivejšia, pokornejšia a pokojnejšia.“ A ešte jedna vec sa zmenila. Celý život sa niečoho bála, teraz už nemá strach z ničoho. Možno je to lekcia aj pre nás, ktorí sme plní obáv ešte predtým, než sa niečo vážne naozaj stane.

POMÔŽME EVE!

Odpoveď na otázku, čo by potrebovala, musíme z Evy mámiť.

Pomôžme Eve postaviť sa na nohy

Ak môžete, prispejte na jej ďalšiu rehabilitáciu na jej transparentný účet SK780900000005173836300 EVA TÚŽI CHODIŤ

Alebo máte iný nápad, ako pomôcť? Kontaktujte ju na Facebooku Eva túži chodiť

Navrhujeme špeciálny vozík, auto, nová chladnička... Nič z toho. Materiálne veci pre ňu strácajú význam. „Najviac potrebujem chodiť a byť zdravá. Byť plnohodnotná mama pre svoju dcéru. To je všetko!“ Chce, aby mala Miška detstvo a dospievanie ako iné deti. Aby si mohli zísť do prírody, na kúpalisko, lyžovať. Od týchto snov je zatiaľ ďaleko. Po troch rokoch sa jej v týchto dňoch konečne podarilo zapnúť svetlo. Dočiahnuť na vypínač a stisnúť ho. K sebestačnosti takýchto pacientov vedie len jedna finančne náročná cesta - cvičenie a rehabilitácia. To jediné ich posúva vpred. Jej cieľom je znova chodiť, hoci teraz je šťastná, že sa dokáže aspoň sama najesť a napiť. Naše vydavateľstvo jej zabezpečilo jednu komplexnú špičkovú terapiu vďaka projektu EVA CHARITY BAZAAR na novej neurorehabilitačnej klinike v Lehniciach. Tam popri klasickej neurorehabilitácii používajú najnovšie robotické prístroje, aké nemá nikto iný na Slovensku. Napríklad Lokomat FreeD. Je to neúnavný robot, s ktorým pacient opäť kráča. „Keby som mohla, cvičila by som tu aj každý deň,“ vyhlásila nadšená Eva, hoci mala z tohto zariadenia pri vstupnej prehliadke obavy. „Je to neskutočný pocit, také dejá v ňu, spomienka na obdobie, keď som bola zdravá.“

Ivan Tásler v jednej piesni nelichotivo zhodnotil stav našej spoločnosti. „Ľudia vôbec nie sú zlí, len ľudstvo je príšerné.“ Spieva o tom, že všetko akosi ide od desiatich k piatim a už v sebe nemáme štipku láskavosti, súcitu. Evka to vidí inak: „Na to všetko, čo sa mi stalo a v akom som stave, mám šťastie, že som v spoločnosti mnohých anjelov, ktorí ma podporujú v rôznych smeroch. Vnímam to ako veľký dar,“ uzavrie naše rozprávanie. ■